Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/123

2025 1 22

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2025/123

2025 m. sausio 21 d.

dėl prašymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/788 užregistruoti Europos piliečių iniciatyvą „HouseEurope! Renovacijai – taip!“

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos ([1]), ypač į jo 6 straipsnio 2 ir 3 dalis,

kadangi:

(1) 2024 m. lapkričio 24 d. Komisijai pateiktas prašymas užregistruoti Europos piliečių iniciatyvą „*HouseEurope!* Renovacijai – taip!“;

(2) organizatorių nurodytas iniciatyvos tikslas – „sukurti tokias paskatas, dėl kurių jau esamų pastatų renovacija ir pertvarkymas taptų naująja norma ir bendra praktika“. Organizatoriai reikalauja „teisės pakartotinai naudoti esamus pastatus, vadovaujantis trimis pagrindiniais ramsčiais“, kurie įvardyti kaip: i) „mokesčių už renovacijos darbus ir pakartotinai naudojamas medžiagas sumažinimas“, ii) „teisingos esamų pastatų potencialo ir rizikos vertinimo taisyklės“ ir iii) „naujos esamose struktūrose esančio CO_2 vertės“;

(3) daugiau informacijos apie iniciatyvos dalyką, tikslus ir aplinkybes pateikiama jai skirto dokumento priede. Jame rašoma apie spekuliacinę nekilnojamojo turto vystymą ir pastatų griovimo bei statymo poveikį aplinkai. Organizatoriai mano, kad atliekant pastatų renovaciją būtų galima „užtikrinti įperkamas gyvenamąsias erdves, paremti mažąsias ir vidutines įmones, sumažinti išmetamą CO_2 kiekį ir išsaugoti prisiminimus bei bendruomenes“. Daugiau informacijos apie iniciatyvos tikslus pateikiama priede; jame daroma nuoroda į: i) „pastatų išsaugojimą, renovaciją ir pritaikomąjį pakartotinį naudojimą“, ii) ekonomines paskatas, „kad renovuoti taptų patraukliau ir ekonomiškai perspektyviau nei griauti“, iii) pastatams jau panaudotos energijos apskaitą, „kad ankstesnis poveikis aplinkai leistų užtikrinti tvarumą ateityje“, iv) įperkamo būsto galimybių kūrimą, v) perėjimą „nuo daug medžiagų reikalaujanč[io] prie daug darbo reikalaujanč[io]“ statybų sektoriaus, vi) suderinamumą su Sąjungos politikos priemonėmis „siekiant skatinti renovaciją ir transformaciją bei didinti tvarumą“, vii) skatinimą renovuoti bei pertvarkyti pastatus siekiant prisidėti prie Sąjungos klimato tikslų įgyvendinimo;

(4) organizatoriai kartu su registracijos prašymu taip pat pateikė papildomą dokumentą, kuriame išdėstomi konkretūs teisiniai pasiūlymai;

(5) kalbant apie pirmąjį iniciatyvos ramstį, Komisija, remdamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 113 straipsniu, galėtų pateikti teisės akto pasiūlymą, kuriuo būtų sukurtos ekonominės paskatos – nustatyti mažesni mokesčiai už renovacijos darbus ir pakartotinai naudojamas medžiagas. Be to, Komisija, remdamasi SESV 175–178 straipsniais, galėtų pateikti pasiūlymus, kuriais būtų nustatytos naujos arba reikiamos su būsto renovacijos tikslais susijusios sąlygos, padidintas būsto infrastruktūros finansavimas ir socialiai teisingai paskirstytos renovacijos išlaidos. Galiausiai Komisija pagal SESV 173 straipsnį ir 182 straipsnio 1 dalį galėtų pateikti pasiūlymą mokslinių tyrimų ir plėtros srityje;

(6) kalbant apie antrąjį iniciatyvos ramstį, Komisija galėtų pasiūlyti esamų pastatų potencialo ir rizikos vertinimo taisykles, kad būtų sudarytos sąlygos išsaugoti esamas struktūras, sukurti įperkamo būsto galimybes, pertvarkyti statybos sektorių ir remiantis SESV 114 straipsniu užtikrinti derėjimą su Sąjungos politika su sąlyga, kad šio teisinio pagrindo reikalavimai bus tinkamai ir laiku pagrįsti;

([1]) OL L 130, 2019 5 17, p. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(7) galiausiai dėl trečiojo iniciatyvos ramsčio pasakytina, kad Komisija, remdamasi SESV 192 ir 194 straipsniais, galėtų pasiūlyti naujas esamų struktūrų būdingojo CO_2 vertes, kad būtų galima įvertinti įkūnytąją energiją ir pasiekti klimato tikslus;

(8) dėl šių priežasčių Komisija mano, kad nėra taip, kad kuri nors iniciatyvos dalis akivaizdžiai viršytų jos įgaliojimus pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis;

(9) ta išvada nedaro poveikio vertinimui, ar šiuo atveju būtų tenkinamos konkrečios materialinės sąlygos, įskaitant atitikties proporcingumo bei subsidiarumo principams ir suderinamumo su pagrindinėmis teisėmis sąlygas, kad Komisija galėtų imtis veiksmų;

(10) organizatorių grupė pateikė tinkamų įrodymų, kad ji atitinka Reglamento (ES) 2019/788 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus, ir pagal to reglamento 5 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą paskyrė kontaktinius asmenis;

(11) šia iniciatyva nėra aiškiai siekiama piktnaudžiauti, ji nėra lengvabūdiška, nepagrįsta ar akivaizdžiai prieštaraujanti Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje išdėstytoms Sąjungos vertybėms arba Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintoms teisėms;

(12) todėl iniciatyva „*HouseEurope!* Renovacijai – taip!“ turėtų būti užregistruota;

(13) išvada, kad Reglamento (ES) 2019/788 6 straipsnio 3 dalyje nustatytos registravimo sąlygos įvykdytos, nereiškia, kad Komisija kokiu nors būdu patvirtina faktinį iniciatyvos turinio tikslumą – už jį atsako tik iniciatyvos organizatorių grupė. Iniciatyvos turinys atspindi tik organizatorių grupės nuomonę ir jokiu būdu negali būti laikomas atspindinčiu Komisijos nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos piliečių iniciatyva „*HouseEurope!* Renovacijai – taip!“ užregistruojama.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas piliečių iniciatyvos „*HouseEurope!* Renovacijai – taip!“ organizatorių grupei, kuriai kaip kontaktiniai asmenys atstovauja Olaf GRAWERT ir Arno BRANDLHUBER.

Priimta Strasbūre 2025 m. sausio 21 d.

Komisijos vardu
Maroš ŠEFČOVIČ
Komisijos narys